

Andela Frančić
 Filozofski fakultet
 Ivana Lučića 3
 10000 Zagreb

REČKA MIKROTOPONIMIJA

Polazeći od *Popisa katastarskih čestica* Katastarske općine Reka i opirući se o informacije Rečana vezane uz imena mikroobjekata u okolici njihova naselja, u radu se analizira stotinjak rečkih mikrotoponima. Nakon klasifikacije zasnovane na strukturno-tvorbenom i leksičko-semantičkom kriteriju, uočavaju se dijalektne odlike, aloglotski elementi, gramatički broj te sinonimni i antonimni leksemi u rečkim mikrotoponimima.

1. Uvod

Da bi lakše komunicirao s drugima, lakše se snalazio i orijentirao u prostoru koji ga okružuje, čovjek nadijeva imena. Cilj je svakog imenovanja točna i precizna identifikacija onoga tko (što) se imenuje te njegova diferencijacija od istovrsnih okolnih objekata. Imenska se svekolikost dijeli na *mitonime* i *realionime*. Potonju imensku skupinu čine *geonimi* (imena objekata na zemlji) i *kozmonimi* (imena nebeskih tijela). Geonimi se dalje dijele na *abionime* (imena neživih objekata) i *bionime* (imena živih organizama). U skupinu abionima ubrajaju se, uz ostalo, i *toponimi*. Oni se, ovisno o vrsti imenovanoga objekta, dijele na: *ekonime* (imena naselja), *hidronime* (imena voda), *oronime* (imena brda), *horonime* (imena većih prirodnih ili administrativnih područja), *urbanionime* (imena unutargradskih topografskih objekata), *dromonime* (imena prometnica), *agroonime* (imena polja), *drimonime* (imena šuma).¹ Ovisno o karakteru imenovanoga objekta, toponimi se dijele na: imena prirodnih objekata i imena objekata nastalih ljudskim djelovanjem. U objema skupinama (skupini prirodnih objekata i skupini objekata nastalih ljudskim djelovanjem) postoje makroobjekti i mikroobjekti kojima su pridružena imena – makroobjektima *makrotoponimi* i mikroobjektima *mikrotoponimi*.²

¹ Usp. Podol'skaja 1978, 14; Šipka 1998, 123.

² Usp. Podol'skaja 1967, 39. Superanskaja (1967) osim mikrotoponima i makrotoponima spominje i "sobstvenno" toponime.

1.1. Ukratko o *mikrotoponimima* i *mikrotoponimiji*

Mikrotoponimi su imena manjih prirodnih (livade, šume, oranice, potoci...) i ljudskim djelovanjem nastalih objekata (npr. mostovi, ulice, ceste, dijelovi naselja...). Ukupnost mikrotoponima nekoga kraja čini *mikrotoponimiju* toga kraja.

Za mikrotoponime je karakteristična uska sfera uporabe. Oni, naime, funkcioniraju samo u mikroregiji, tj. poznati su uskom krugu ljudi koji žive u blizini imenovanoga mikroobjekta ili su na neki način (npr. vlasništvom) vezani uz nj. Nalazimo ih, među ostalim, zapisane u katastarskim dokumentima, a podosta ih živi samo u neslužbenoj komunikaciji okolnoga stanovništva. Nerijetko isti mikroobjekt ima više imena.

Tijekom vremena može doći do promjena mikrotoponima. Te se promjene uočavaju usporedbom starijih zapisa mikrotoponima i imenskih potvrda novijega datuma. Neki mikrotoponimi dožive fonološke, morfološke ili tvorbene promjene, nekima se promijeni struktura, a neki bivaju potpuno izmijenjeni tako da novo ime nema nikakve veze s prijašnjim. Novo ime neko vrijeme živi paralelno sa starim, a s vremenom je njegova uporaba sve rjeđa te ono na kraju potpuno iščezava i pada u zaborav. Uzroci promjena mikrotoponima različiti su – npr. intervencije u prostoru kojima dolazi do promjena geografskih realija, prijelomni povijesni događaji itd.

Mikrotoponimi su vrlo brojni. U naseljenom mjestu i u njegovoj okolici mnogo je manjih mikroobjekata koji imaju svoja imena, a to znači da na jedan ekonim dolazi mnogo mikrotoponima.

Mikrotoponimima, kao i ostalim imenima, dominantna je funkcija imenovanje, a ne označavanje, kao što je to kod neimenskih, apelativnih leksema. I onda kada se mikrotoponim temelji na prepoznatljivome, značenjski prozirnom leksemu (npr. *Šuma*, *Polje*, *Groblje*) značenja ishodišnoga leksema (‘šuma, polje, groblje’) i imena na njemu temeljenog ne moraju biti (i uglavnom nisu) ista. Tako se npr. imenom *Šuma* danas ne imenuje uvijek ‘velika površina tla zasađena deblima, zajednica biljaka kojoj stabla daju osnovno obilježje’³. Apelativno značenje prisutno u nastanku (nekih) imena s vremenom se gubi i prepušta mjesto imenskom (onomastičkom) značenju, pa u mnogim imenima više i nije prepoznatljivo. To ne ometa onomastičku komunikaciju, štoviše čini je jednoznačnijom.⁴ Valja, ipak, naglasiti da su mikrotoponimi mnogo bliži apelativima od ostalih onima te da je granica između apelativa i mikrotoponima relativna. U mikrotoponimiji, češće nego u drugim onimijским kategorijama, apelativi (ponajprije toponomastičke imenice, odnosno zemljopisni termini) preuzimaju funkciju onima bez ikakvih tvorbenih preinaka. Dva su najčešća razloga onimizacije toponomastičkih imenica: ili je na određenom području samo jedan zemljopisni objekt te vrste ili postoji više istovrsnih objekata, a samo se jedan od njih nečim posebno izdvaja te se on, za razliku od ostalih koji dobivaju različita imena, imenuje

³ Anić 1998, s.v. šuma 1.

⁴ Npr. kada je riječ o mikrotoponimima, rijetko će koji stanovnik Reke danas znati što znači leksem *mezovo* (:mađ. *mező* ‘polje’) onimizacijom kojega je nastao mikrotoponim *Mezovo*. Naprotiv, mnogi će u njemu prepoznati “ime polja”.

imenom koje kazuje što on jest (*Polje* je polje, *Šuma* je šuma...).

U mikrotoponimiji, kao i u toponimiji uopće, česta je pojava “uzimanje” imena obližnjega topoobjekta, npr. polje dobiva ime susjedne gore, šumarak biva imenovan imenom rijeke koja uza nj protječe itd. Ta se pojava u mikrotoponimiji u najvećem broju slučajeva tumači “topografskom detaljizacijom imena”, a rjeđe kao rezultat “toponimijske metonimije”.⁵ U osnovama mikrotoponima često nalazimo i antroponime. Važno je istaknuti da antroponimi gotovo nikad transonimizacijom ne postaju mikrotoponimi. U pravilu se antroponimima dodaju sufiksi koji kazuju odnos (posvojnost, vlasnost) osobe čije ime je u osnovi mikrotoponima prema imenovanom mikroobjektu.

U mikrotoponimiji ne postoje specifični, prepoznatljiviji mikrotoponimijski, sufiksi koji bi jednoznačno ukazivali na to da je riječ o imenu mikroobjekta. Mikrotoponimi se (osobito kad je riječ o imenu manje poznatog mikroobjekta) češće od ostalih toponima javljaju u obliku prijedložnih konstrukcija tipa *Za vrtom*, koje se s vremenom (kako imenovani objekt biva sve neovisniji o orijentiru) mogu leksikalizirati u prefiksarno ime (*Zavrt*).

U onomastičkoj literaturi nailazi se na različita mišljenja o tome što sve ulazi u mikrotoponimiju, odnosno gdje je granica između mikrotoponima i ostalih toponima.⁶

1.2. Predmet i cilj rada

Predmet je ovoga rada mikrotoponimija Katastarske općine Reka (Katastarski kotar Koprivnica). Glavnina mikrotoponimijske građe na kojoj se temelji ovaj rad nastala je ispisom iz *Popisa katastarskih čestica* Ureda za katastarsko-geodetske poslove Koprivnica. Na području koje pokriva navedena katastarska općina ima više od 6 000 katastarskih čestica, a one nose jedno od stotinjak različitih imena (mikrotoponima). Ta je građa upotpunjena mikrotoponimima koje navedeni popis ne sadržava, a mi smo ih zabilježili u razgovoru sa stanovnicima Reke za nekoliko kratkih terenskih istraživanja.⁷ Iz popisa je očigledno da jedno ime uglavnom “pokriva” veći broj čestica. Uza svaku katastarsku česticu stoji oznaka što se sve na njoj nalazi: oranica, put, livada, šuma, voćnjak, pašnjak, vinograd, put, kuća i dvorište, potok, jama, kanal... Valja napomenuti da za imena nekih čestica koje su zabilježene u *Popisu* naši ispitanici “nikad nisu čuli”, tj. nisu ih prepoznali kao imena polja, livada, šuma i ostalih mikroobjekata te vrste u svojoj okolini. Iako su mikrotoponimi nadasve dijalektni podaci, zbog navedenog razloga neke u radu donosimo samo onako kako su zapisani (bez bilježenja njihova izgovornoga lika uključujući tu, dakako, i naglasak, s crtom ispod imena). Za neke su mikrotoponime ispitanici čuli, ali nisu znali koji su mikroobjekti njima imenovani, odnosno nisu znali odrediti njihov smještaj. Takva

⁵ Usp. Karpenko 1967: 18–19.

⁶ Usp. Superanskaja 1967: 32; Nikonov 1965, 47; Nikonov 1967, 12–13.

⁷ Osobitu zahvalnost i ovom prigodom upućujemo dr. Miji Lončariću, obitelji Treščec (Mijo, Vlado, Zlatica) i g. Nikoli Jagodiću.

imena bilježimo i u izgovornom liku, ali zbog neprepoznavanja imena kao mikrotoponima, odnosno nepoznavanja smještaja velikog broja mikrotoponima nije provedena ubikacija niti je priložena karta.

Na možebitni prigovor da je trebalo poći od imena kojima stanovnici Reke danas imenuju svoja polja, livade, šume..., a katastarskim se popisom služiti samo kao ispomocnom građom, odgovaramo da bismo tada bili zakinuti za mnoge imenske potvrde. Bogata katastarska građa svjedoči o imenima koja su, vjerojatno, prije postojala u tom kraju, s vremenom su nestala iz uporabe te ostala "živjeti" samo u katastarskim dokumentima.

U nastavku rada analizirat ćemo prikupljene mikrotoponime, osvrnuti se na njihov izraz (doimenski) sadržaj, pokušati dokučiti razloge pojavnosti upravo tih i takvih imena u tom (rečkom) području te iz njih iščitati jezične i izvanjezične poruke.

2. Klasifikacija i analiza rečkih mikrotoponima

Da bi se potpunije sagledale vrijednosti koje onimi u sebi kriju, gotovo svaka analiza onimijske građe uključuje i njezinu klasifikaciju. Klasifikacija mikrotoponima može se zasnivati na različitim kriterijima. U toponomastičkim radovima nailazi se uglavnom na analizu koja se temelji na strukturno-tvorbenim i(li) leksičko-semantičkim kriterijima.⁸

Rečku ćemo mikrotoponimiju klasificirati oslanjajući se na postojeće klasifikacije (mikro)toponimijske građe, ponajprije klasifikaciju koju (polazeći od S. Rosponda i njegove trodijelne podjele toponima) nudi slovački onomastičar M. Majtán. Tu osnovnu strukturno-tvorbenu podjelu prilagodit ćemo građi kojom raspolažemo i proširiti podjelom temeljenom na (doimenskoj) semantici leksema u mikrotoponimijskoj osnovi.

I. Mikrotoponimi koji izravno imenuju objekt

I.1. jednorječni⁹ mikrotoponimi

I.1.1. neizvedeni mikrotoponimi

⁸ Npr. Podol'skaja u klasifikaciji mikrotoponimije staroruskih spomenika pismenosti polazi od broja riječi od kojih se sastoji mikrotoponim. Jednorječne potom tvorbenu analizira, a dvorječne analizira s obzirom na kombinaciju vrsta riječi kojima pripadaju sastavnice mikrotoponimijske sintagme (Podol'skaja 1967: 48). Šimunović (1970) toponimiju srednjodalmatinskih otoka raščlanjuje u tri skupine s obzirom na tvorbenu strukturu (1. toponimi nastali uzimanjem gotovih funkcionalnih jedinica bez dopune ili afiksalne izmjene, 2. toponimi nastali tvorbom s pomoću afikasa, 3. složeni toponimi). Svaku od navedenih skupina i dalje raščlanjuje.

⁹ Pod jednorječnim mikrotoponimima razumijemo mikrotoponime koji u svojoj postavi imaju jednu riječ bez obzira na njezinu tvorbenu strukturu. U skladu s tim, u dvorječne mikrotoponime ubrajamo sva ona imena mikroobjekata koja se sastoje od dviju riječi, bez obzira na to jesu li obje punoznačne (tip *Dôš'ne pòje*) ili je jedna (u našoj građi uvijek prva) nepunoznačna, a druga punoznačna (tip *Kod vinograda*). (Usp. Ivanova 1999: 109). U Majtána (1967: 150) nalazimo termin jednočlana imena ("jednočlenné názvy"). Isti termin preuzima i Šimunović (1979). Mi smo se opredijelili za termin *jednorječna imena* smatrajući da jednoznačnije ukazuje na strukturu imena.

I.1.1.1. mikrotoponimi nastali onimizacijom

- a) mikrotoponimi od toponomastičkih imenica
Břdo, Dòlne, Jàma, Mězovo (:mađ. *mező* ‘polje’), *Polje, Ravnica*
- b) mikrotoponimi motivirani nazivima biljaka, raslinja i sl.
Glòk, Gřm, Òskoruš, Rakita, Šuma, Vřba
- c) mikrotoponimi motivirani vodom
Bàre
- d) mikrotoponimi motivirani karakteristikama tla
Bèrek (:mađ. *berek* ‘bara, močvara, močvarno zemljište’), *Pàrlòk* (:mađ. *parlag* ‘parlog, neugarena njiva’)
- e) mikrotoponimi motivirani ljudskom djelatnošću, zanimanjem i sl.
Domàje,¹⁰ *Gròbļe, Jàrek, Křč, Križàne, Křčevne, Mòstič, Ògrada, Prěispa, Selo, Volòder*
- f) mikrotoponimi motivirani nazivima životinja
Àtove
- g) mikrotoponimi metaforičkog postanja
Břlok, Lèmeš

I.1.1.2. mikrotoponimi nastali tranonimizacijom

Kàonik (<oronima), *Reka* (<ekonima, ime puta), *Vèlebit* (<oronima)

I.1.1.3. mikrotoponimi nastali univerbizacijom (bez daljnjih tvorbenih postupaka)

Riječ je o univerbizaciji ishodišno pridjevsko-imeničkih mikrotoponima koji, svedeni na pridjevsku sastavnicu, dobivaju eliptičnu strukturu.¹¹

Tubina (:Tuba, prezime)¹², *Međašnja* (:međa)

I.1.1.4. mikrotoponimi nepoznatog postanja

Kutez, Pòdove, Tuk

I.1.2. izvedeni mikrotoponimi

I.1.2.1. mikrotoponimi nastali sufiksalsnom tvorbom

I.1.2.1.1. sufiksalsne izvedenice tvorene od apelativa

I.1.2.1.1.1. sufiksima mjesnoga značenja:

-(ov)ec: *Bùkovec*; -(in)ec: *Šmelinec* (:čmela ‘pčela’); -jak: *Zèčjak*; -ek: *Polaček*¹³; -

¹⁰ Stanovnici starijeg naselja Mučna preselili su se dijelom u Reku, točnije na zemljište uz staru Reku, a drugi dio stanovništva stare Mučne naselio se između Reke i Sokolovca, na cestu Koprivnica – Križevci, osnovavši Novo Selo, danas Veliku Mučnu. Staro napušteno zemljište naziva se Riječko Domaje. V. Lončarić 1986: 15.

¹¹ Neki istraživači takve toponime ubrajaju u dvočlane toponomastičke sintagme nastale po tvorbenom obrascu *pridjev+ø*. Usp. Šimunović 1970: 26.

¹² Pretpostavljamo da je u osnovi mikrotoponima prezime *Tuba*. Prema *Leksiku prezimena* ono je imalo 1948. najviše nositelja u Molvama, a potvrđeno je i u Sokolovcu, naselju smještenom blizu Reke.

¹³ Usp. mikrotoponim *Palača/Palače* potvrđen u ispravi koprivničkog vlastelinstva 1477. Pavleš 2001: 37.

ik: *Jalšik* (:jalša ‘joha’), *Višnik*; -(ov)(i)ca: *Kozàrce*,¹⁴ *Mesàrca*, *Rastovica*. (:h)rast), *Sjènica*, *Logorašice*, *Stražbenice*, *Vodenčica*, *Bàrca*, *Bòslenica*, *Zanjce*; -(i)na: *Jòšne* (:joha), *Krčevna*, *Kučne*, *Vinogradne*; -išče: *Lògorišče*; -ište: *Kučište*, *Lògorište*, *Selište*; -(ev)ka: *Bučevka*, *Ográtka*; -inka: *Dolinka*, *Mesokosinke*; -nica: *Gnójnica*; -ac: *Kozarac*

S obzirom na (doimensko) značenje leksema u imenskoj osnovi u rečkoj mikrotoponimiji uočavamo mikrotoponime motivirane: nazivima biljaka (tip *Jalšik*), nazivima životinja (tip *Zèčjak*), karakteristikama tla (tip *Gnójnica*), ljudskom djelatnošću (tip *Vo-denčica*), vodom (*Bàrca*) itd. Doimenska semantika nekih mikrotoponima nije prozirna, npr. *Bòslenica*, *Mesokosinke*.

I.1.2.1.1.2. sufiksom posvojnoga značenja (-ev) kojemu je dodan supstantivizirajući sufiks -ka:

Vujčèfka (:vujec ‘ujak’).

I.1.2.1.2. sufiksalne izvedenice tvorene od imena, i to:

I.1.2.1.2.1. od antroponima sufiksima -ica¹⁵, -ina, -uša; tako nastalim mikrotoponimima kazuje se vlasnost, posvojnost osobe čiji je antroponim u osnovi mikrotoponima nad imenovanim mikroobjektom iako u mikrotoponimijskoj postavi izostaje posvojni sufiks:

Blàšca, *Bogdàncà*, *Jandrašica*, *Štimčina*, -uša (*Čubakuša*, nadimak < *čubak* ‘čovjek u koga su velike usne’; *Jàнкуša*, *Karačuše* (nadimak < *karač* ‘čovjek koji se kara’)¹⁶.

I.1.2.1.2.2. od antroponima sufiksom posvojnoga značenja (-ov/-ev) kojemu je dodan supstantivizirajući sufiks (-ka, -ica)

Blagojèfka, *Jandrovica*

I.1.2.1.2.3. od ekonima (*Mučna*) sufiksom -jak

Mučnjak (= ime potoka)

I.1.2.2. prefiksalne izvedenice

Nàdograda, *Pòdograda*

I.1.2.3. prefiksavno-sufiksalne izvedenice

Pobočak, *Potkućnice*

¹⁴ Usp. mikrotoponim “Kasnethina seu Kozaricza” potvrđen na Kneidingerovoj karti područja grada Koprivnice iz 1766. Pavleš 2001: 65.

¹⁵ Nastanak sufiksa -ica u mikrotoponimijskim sintagmama tipa Blažica (*Blàšca*) tumači se kao rezultat procesa “dezintegralne derivacije”, a samom se sufiks -ica pridaje posesivna vrijednost (koju je preuzeo od posesivnog pridjeva koji je supstantivizirao, a koji u mikrotoponimu nije eksplicitiran).

¹⁶ Na osnovi potvrda *Koračuša*, *Koračuše* nije isključena ni veza dotičnoga mikrotoponima s glagolom *koračati*.

I.2. dvorječni mikrotoponimi¹⁷

I.2.1. pridjev+imenica

I.2.1.1. opisni pridjev+imenica

Dôlne pòlje, Duboke doline, Dûga brázda, Dûgo br̂do, Dugo selo, Gòli brêk, Gornje grmlje, Gôrne pòlje, Krãdni járek, Srêdne pòlje, Stare gorice, Velike mekote

Pridjev dolazi uvijek na prvom mjestu u imenskoj sintagmi, a kazuje položaj (*donji, gornji, kradni* ('krajnji'), *srednji*), veličinu (*veliki, dugi, duboki*) i vrijeme nastanka (*stari*) imenovanoga mikroobjekta. Od imenica zastupljeni su zemljopisni termini (*polje, dolina, brdo, breg*), imenice u vezi s čovjekovom djelatnošću (*brazda, selo, jarek, gorice*), imenice u vezi s raslinjem (*grmlje*) i karakteristikom tla (*mekota*).

I.2.1.2. odnosni pridjev+imenica

Jãgnedovečko pòlje, Mjesna rudina, Pãndurski járek, Rajski breg, Rêiãke gôrce, Reãki vinogradi, Rečko polje, Stãrorêiãke gôrce

Pretpostavljamo da pridjev *rajski* u mikrotoponimu *Rajski breg* ima metaforiãko značenje.

I.2.1.3. posvojni pridjev+imenica

Jovin jarek, Jovin javor, Maãkove gôrce, Petrov kut, Savine jame, Španovo brdo

II. Mikrotoponimi koji neizravno (posredno) imenuju objekt – prijedložne mikrotoponimijske konstrukcije

II.1. dvorječni mikrotoponimi

II.1.1. prijedlog+imenica u kosom padežu

Kod kuće, Kod Mûãñnaka, Kod pruge, Kod vinograda, Pod gnojnice, U selu

II.1.2. prijedlog+imenica u nominativu

Za ograda, Za straža

Prijedlog u prijedložno-imeniãkim mikrotoponimima ukazuje na smještaj objekta i određuje njegove koordinate u prostoru. Takvim se imenima objekt imenuje pomoću drugog, poznatijeg objekta ili prema nekim okolnostima vezanim uz nastanak imena. Taj (sintaktiãni) tvorbeni obrazac vrlo je star i vrlo ãest upravo u mikrotoponimiji. Po svojem postanku takvi su mikrotoponimi arhaiãne sintaktiãne konstrukcije, dijelovi dijaloga, odgovori na pitanje: *Gdje je dotiãni lokalitet?* (*Kod Mûãñnaka, Kod pruge...*). I u mikrotoponimima toga tipa oãita je eliptiãna struktura, tj. izostanak identifikacijske sastavnice koju nalazimo npr. u trojãnim mikrotoponimima tipa *Ograda kod kuća*.

¹⁷ Pod dvorjeãnim mikrotoponimima razumijemo mikrotoponime koji u svojoj postavi imaju dvije rijeãi bez obzira na to jesu li obje punoznaãne (tip *Dôlne pòlje*) ili je jedna (u našoj građi uvijek prva) nepunoznaãna, a druga punoznaãna (tip *Kod vinograda*). (V. Ivanova 1999: 109) Podjela imena s obzirom na broj rijeãi od kojih se ime sastoji oslanja se samo na taj, formalni kriterij. Kad je rijeã o doimenskome leksiãkom znaãenju, naravno da ćemo ga vezati samo uz punoznaãnice. Pri određivanju broja rijeãi od kojih se mikrotoponim sastoji ne zanima nas tvorbeni struktura njegovih sastavnica. Stoga sastavnicu *stãrorêiãke* u mikrotoponimu *Stãrorêiãke gôrce* određujemo kao jednu rijeã bez obzira na to što je ona rezultat složno-sufiksne tvorbe.

II.2. trorječni mikrotoponimi

imenica+prijedlog+imenica

Ograda kod kuća, Ograda kod potoka, Ograda u selu

I letimičnim pregledom rečke mikrotoponimije može se uočiti ponavljanje nekih leksema u imenskim strukturama različitoga broja riječi. Tako se npr. leksem *polje* javlja u jednorječnom mikrotoponimu *Polje*, i kao druga sastavnica dvorječnih mikrotoponima *Dôlne pòlje, Gôrne pòlje, Srèdne pòlje, Jâgñedovečko pòlje* i *Rečko polje*. Višekratno su zasvjedočeni i leksemi *brdo, dolina, jama, jarek, ograda, selo...* Od imena u rečkoj se mikrotoponimiji ponavlja ekonim *Reka*, odnosno od njega izvedeni ktetički likovi koji pretihode imenicama u dvorječnim sintagmama: *Rečke gorce, Rečki vinogradi, Rečko polje*.

Nekoliko katastarskih čestica nosi "ime" 229 2. Njime je imenovana šuma i šumski put. U tom se "imenu" očituje tendencija administrativnih službi da brojke zamijene "prastare" oblike imenovanja. Svjedoci smo slične pojave u imenovanju osoba – svatko od nas ima svoj JMBG (jedinstveni matični broj građana) u kojemu svaka znamenka ima svoje značenje. Ipak njegova je uporaba ograničena na samo neke slučajeve službene komunikacije, a u neslužbenoj, svakodnevnoj komunikaciji oslovljavamo se imenom, prezimenom, nadimkom ili imenskom formulom (npr. imenom i obiteljskim nadimkom), ovisno o komunikacijskom kontekstu. Zanimljivo bi bilo doznati kako vlasnici šume i šumskog puta imenovanog 229 2 zovu svoj posjed. Ne vjerujemo da se služe brojkama. U istu skupinu (administrativni mikrotoponimi) ubrojiti ćemo i u *Popisu katastarskih čestica* zasvjedočene zapise: *Kopr-Križevci* (cesta), *KPC-Križevac* (oranica, put, livada), *Reka* (put), *Stanica* (željeznička pruga), *Stanica Reka* (željeznička pruga, put).

3. Imena rečkih ulica

U onomastičkoj literaturi postoje različita mišljenja o tome pripadaju li imena ulica mikrotoponimiji ili ne pripadaju. Jedni onomastičari¹⁸ imena ulica isključuju iz mikrotoponimije, dok ih drugi¹⁹ obrađuju u sklopu mikrotoponimije. Razlog zašto su se imena ulica našla u radu o rečkoj mikrotoponimiji jest taj što ih sadržava popis katastarskih čestica, temeljno vrelo ovog rada. U tome popisu nisu imena svih rečkih ulica, već samo onih dio kojih se protegnuo u nekad nenaseljeno područje njiva i livada što su se prostirale tik do naselja. Kako je takvih imena samo nekoliko (*Logorište, Mažuranićev trg, Ulica M. Kranjca*), pa je nemoguće govoriti o njihovim odlikama, prikupili smo informacije i o ostalim, službenim i neslužbenim imenima rečkih ulica i dijelova naselja te ćemo se samo kratko na njih osvrnuti. Neka imena ulica u svojoj (uvijek) višerječnoj strukturi izrijeком kazuju da je riječ o ulici (npr. *Kolodvorska ulica*) ili trgu (npr. *Mažuranićev trg*), dok neka imena

¹⁸ Usp. Superanskaja 1973: 167.

¹⁹ Usp. Nikonov 1965.

tu odrednicu nemaju te na osnovi samoga imena (bez dodatnih informacija) ne možemo sa sigurnošću tvrditi da je riječ o imenu ulice, a ne npr. o imenu polja (usp. npr. *Logorište* = ime ulice, *Kučište* = ime oranice i šume).

Rečke ulice danas nose sljedeća (službena) imena: *Kolodvorska ulica*, *Logorište*, *Mažuranićev trg*, *Starogradska ulica*, *Trg Ljudevita Gaja*, *Ulica Frana Galovića*, *Ulica kralja Zvonimira*, *Ulica Stjepana Radića*, *Ulica 1. maja*. Ta se imena rabe u službenoj komunikaciji. U neslužbenoj komunikaciji većina navedenih imena vrlo se često zamjenjuju drugim, starijim imenima. Tako se *Mažuranićev trg* naziva *Križane*, *Trg Ljudevita Gaja* je *žol*, dio *Ulice 1. maja* poznat je pod imenom *Gapanova*, a dio pod imenom *Jošna*. *Lòncarčeva vùlca* neslužbeno je ime *Ulice Frana Galovića*. Potonja ulica još se (“po starini”) naziva i *Staklèna vùlca* te *Met plòtom*, a jedno joj je vrijeme službeno ime bilo *Ulica 29. novembra*. I *Ulica Miloša Kranjca*, koju bilježi *Popis* iz kojeg smo crpili glavninu mikrotoponimijske građe za ovaj rad, preimenovana je (u *Ulicu Stjepana Radića*) te ne ulazi u suvremenu, već u povijesnu rečku toponimiju.

Pruga Zagreb–Koprivnica dijeli *Reku* na dva dijela – *Staru Reku* i *Novu Reku*. U *Staroj Reki* nalazi se *Doljnanski kraj*, *Gornjanski kraj*, *žòl*, *Žlèbic* (romsko naselje) i *Jošina*.

Iz ovog, samo u osnovnim crtama danog, pregleda imena rečkih ulica i dijelova naselja može se uočiti težnja da se u svakidašnjoj neslužbenoj komunikaciji nefunkcionalno duga imena zamjenjuju kraćim. Pritom nije riječ o kraćenju službenih, već o uporabi od njih potpuno različitih, otprije postojećih, kraćih, neslužbenih imena. I Reka je, očito, jedno od onih naselja čije su se ulice (pre)imenovala ne vodeći računa o već postojećim, u narodu živućim imenima. Umjesto da se tim imenima dao službeni status, nadijevala su se nova, a to je neizbježno rezultiralo (službeno-neslužbenom) višeimenošću. Dva (ili više) imena za isti objekt, u ovom slučaju ulicu, “u paradigmatiskom smislu ne povećavaju, već umanjuju količinu obavijesti” (Šimunović 1986: 185).

4. Jezične odlike rečke mikrotoponimije

4.1. Dijalektne crte rečke mikrotoponimije

Ne negirajući činjenicu da su mikrotoponimi nadasve dijalektni podaci, napominjemo da mikrotoponimijska ukupnost, ograničena brojem potvrda, nužno ne odslikava sve odlike mjesnoga govora u kojem je oblikovana. Tako ni stotinjak rečkih mikrotoponima, među kojima ima i podosta takvih koji “žive” samo u katastarskim dokumentima, ne može biti građa na osnovi koje ćemo opisivati rečki govor. Opis mjesnoga govora Reke tema je za zaseban dijalektološki rad koji se, da bi bio točan i iscrpan, mora temeljiti na sustavnom prikupljanju građe i dugotrajnijemu terenskom istraživanju. Ovo je ponajprije rad o rečkim mikrotoponimima, zabilježenim u katastarskim spisima i živućim u pamćenju starijih Rečana. Dakle, dijalektnih odlika samo ćemo se dotaknuti iščitavajući ih iz nevelikog (ograničenog) broja mikrotoponimijskih postava, a dijalektolozima ostavljamo da opišu i oprijemere nesumnjivo zanimljivu problematiku kajkavsko-štokavskih dodira i interferen-

cije koju sadržava rečki govor.²⁰

Stanovništvo Reke govori dvama narječjima – kajkavskim i (novo)štokavskim. Štokavski govornici govore dvama dijalektima – pretežito štakavskim ijekavskim (Srbi, pravoslavni, “Vlaji”), a samo nekoliko obitelji govori šćakavskim ijekavskim dijalektom (Hrvati, “Šokci”). Rečka kajkavština ima četiri naglaska (kao i štokavština, ali nema zanaglasnih duljina, a zanaglasno se *i* reducira – utjecaj novoštokavštine). Stara kajkavština ima dvoglas *ei* na mjestu jata u dugom slogu. Nova je kajkavština koine govora mnogobrojnih doseljenika kajkavaca iz različitih krajeva u 20. stoljeću i stare kajkavštine.

Svaki mikrotoponim, ovisno o tome izgovara li ga kajkavac ili štokavac, uglavnom će sadržavati odlike govornika. Isto ime, sadrži li ono u svojoj postavi elemente u kojima se razlikuje rečki štokavski od rečkoga kajkavskoga govora, različito će izgovarati kajkavski, odnosno štokavski govornici. Tako će npr. štokavski likovi mikrotoponima *Jàgñedovačko pđje* sadržavati afrikatu *č* i nepostojano *a*, dok će kajkavski lik istoga mikrotoponima glasiti *Jàgñedovečko pđje*.

Neke dijalektne odlike čitljive su iz katastarskoga popisa. Npr. kajkavsko-štokavsku dvojnost nalazimo u primjerima: *Bùkovec – Bùkovac*²¹, *Jagñedovečko poje – Jagñedovačko poje*, *Járek – Járak*, *Krãdni járek – Krãdni járak*,²² *Lđgorišče – Lđgorište*²³...

Katastarski likovi mikrotoponima svjedoče o ekavskom refleksu jata (npr. *Rajski breg*), protetskome *j* u osobnim imenima na kojima se imena katastarskih čestica temelje (*Jandrovica*), o protetskome *v* (*Vujčevka*), o ispadanju glasa *h* iz skupa *hr* u inicijalnom položaju (tip *Rastovica*)...

Iz Popisa katastarskih čestica Ureda za katastarsko-geodetske poslove Koprivnica neke odlike rečkoga govora nisu čitljive. Spomenimo samo ispadanje zanaglasnog vokala *i* (npr. *Logorašce : Logorašice*),²⁴ dvoglas *ei* (npr. *Rečki vinogradi : Rečki vinogradi*), obezvučenje završnih zvučnih suglasnika (npr. *Brlok : Brlog*), “srednje” afrikate (npr. *Křč : Krč*)...

Nekoliko varijantnih zapisa pojedinih mikrotoponima (npr. *Parlog/Porlog*, *Jašina/Jošina* i sl.) u kojima dolazi do alternacije *a/o* zahtijeva da se navedena problematika detaljnije istraži na mnogobrojnijim primjerima. Tek će se tada pouzdanije moći govoriti o razlozima pojavnosti varijantnih likova.

4.2. Gramatički broj rečkih mikrotoponima

Rečki su mikrotoponimi u katastarskom popisu potvrđeni u jedninskom (npr. *Brlog*) ili u množinskom liku (npr. *Savine jame*), a nerijetko nailazimo na potvrde pojavnosti istoga

²⁰ Još nije napisan rad u kojem bi bile opisane i opimjerene sve osobitosti rečkoga govora. Pojedine odlike rečkoga govora u svojim dijalektološkim radovima spominje M. Lončarić pišući o bilogorskim kajkavskim govorima (1986), odnosno o kalničko-bilogorskoj štokavštini (Lončarić 1990).

²¹ Ali samo *Šmelinac*.

²² Ali samo *Pándurski járak*.

²³ Ali samo *Sělište*.

²⁴ Većina posvjedočenih mikrotoponima sadržava tu odliku, ali ima i primjera u kojima do ispadanja u spomenutim okolnostima ne dolazi (npr. *Gnójnica*).

imena i u gramatičkom broju jedrine i u gramatičkom broju množine (npr. *Dolina* i *Doline*). Potonji mikrotoponim Rečani rabe samo u množinskom liku (*Dòlne*), a npr. od dvaju u katastarskom zapisu potvrđenih likova *Gnojnica* i *Gnojnice*, u stvarnoj je uporabi samo jedninski lik – *Gnójnica*.²⁵

Množinski likovi imena katastarskih čestica, među kojima u našoj građi pretežu imena oranica, livada i šuma, nisu odlika samo rečke mikrotoponimije. Na istovjetne potvrde nailazimo i u mikrotoponimiji ostalih hrvatskih i slavenskih krajeva. One su odraz stvarnoga terenskog stanja, naime njima se istovremeno imenuje i veći kompleks i njegovi manji dijelovi kojima su vlasnici različiti. Katastarske čestice djeluju kao zbir raznovrsnih jedinki. Nakon što je izabrano i usvojeno zajedničko ime (u pluralnom liku) ono postaje *plurale tantum*. Pluralizacija je u mikrotoponimiji, kao i drugdje u onimiji, u funkciji onimizacije.

4.3. Aloglotski elementi u rečkoj mikrotoponimiji

Uz idioglotske (hrvatske, slavenske) lekseme u rečkoj mikrotoponimiji prepoznajemo i takve koji imaju ishodište u aloglotskim (drugojezičnim, neslavenskim) jezičnim sustavima:

-mađarskom:

Berek : mađ. berek ‘bara, močvara, močvarno zemljište’; *Mêzovo* : mađ. mező ‘polje’;²⁶ *Pándurski járek* : mađ. pandúr ‘stražar; policajac’; mađ. árk ‘prokop, kanal’; *Párlag* : mađ. parlag ‘parlog, neugarena njiva’; *Španovo brdo* : mađ. ispán ‘upravitelj, nadglednik vlastelinstva’;

-njemačkom:

Lôgorišće : njem. Lager ‘logor’; logorište ‘mjesto gdje se nalazi vojni logor’

-turskom:

Žol : tur. göl ‘jezero; kaljuža, podvodanj, lokve blata’, *Átove* : tur. at ‘konj’,
ek : tur. ark ‘prokop za odvođenje vode’

-latinskom:²⁷

Blâšca : Blaž (< lat. Blasius); *Jandrâšca* : Jandraš (< lat. Andreas); *Jândrofca* : Jandro (< lat. Andreas); *Jóvin járek*, *Jóvin jâvor* : Jovo, Jova (< lat. Johannes); *Pètrof kût* : Petar (< lat. Petrus).

Zastupljenost aloglotskih leksema u mikrotoponimiji, kao i u onimiji uopće, rezultat je jezičnoga posuđivanja čiji su razlozi uglavnom izvanjezični. Valja napomenuti da razu-

²⁵ Dva mikrotoponima dočetakom se razlikuju u katastarskom popisu (*Atovi*, *Podovi*) i u rečkom govoru (*Átove*, *Pòdove*). Ta razlika nije uzrokovana različitim gramatičkim brojem.

²⁶ O postanku hrvatskoga lika *mezavo* prema mađarskom *mező* v. Hadrović 1984: 54.

²⁷ U građi na kojoj se temelji ovo istraživanje latinskoga su ishodišta (ili posredništva) uglavnom osobna imena koja su ugrađena u mikrotoponimijsku postavu. Preuzevši ime iz latinskoga jezika (kratica lat. upućuje na podrijetlo), Hrvati ga prilagođavaju svojem jezičnom sustavu – pohrvaćuju ga. Višestoljetna uporaba takvih imena učinila ih je narodu bliskim, domaćim. To jesu hrvatska imena s obzirom na (pohrvaćeni) lik i s obzirom na čestotu pojavnost u antroponimijskom sustavu, ali s obzirom na to što se temelje na inojezičnim, aloglotskim leksemima govorimo o imenima aloglotskog ishodišta.

mijevanje doimenskoga, u našem slučaju domikrotoponimijskoga, značenja leksema nije bitno za onomastičku komunikaciju.

4.4. Sinonimni i antonimni (apelativni) leksemi u rečkoj mikrotoponimiji

Vodeći računa o specifičnoj imenskoj semantici, koja dopušta da govorimo o homonimiji i sinonimiji (tj. polionimiji kad je riječ o onomastičkim kategorijama), ali ne i o polisemiji i antonimiji u imena,²⁸ iz mikrotoponimijske građe kojom raspoložemo izdvojiti ćemo sinonimne (istoznačne i bliskoznačne) apelative u imenskim osnovama.²⁹ Sinonimni par čine:³⁰

a) idioglotski i aloglotski leksem:

bara : berek (*Bàre* : *Bèrek*);

b) štokavski i kajkavski leksem:

brdo : breg (*Břdo* : *Rajski breg*);

vinograd : gorice (*Kod vinograda* : *Stare gorice*).

Onomastička se sinonimija tj. polionimija očituje u višeiemenosti istoga objekta. U tom slučaju sinonimski par (ili niz) čine uglavnom ime zapisano u katastarskom popisu i ime koje se (za isti mikroobjekt) rabi u svakodnevnoj komunikaciji. Npr. *Bèrek* se naziva i *Krnjakovo*.

O antonimiji možemo govoriti samo na razini značenja apelativa na kojima se temelji (mikrotop)onim. Od antonimnih leksema u rečkim mikrotoponimima zastupljeni su:

brdo : dolina (*Břdo* : *Dòlne*)

donji : gornji (*Dòlñe pđle* : *Gòrñe pđle*).

U nekih mikrotoponima izostaje antonimni parnjak iako ga značenje jedne (uglavnom prve) sastavnice čini pretkazivim, npr. *Dûga brázda*, *Stare gorice*, *Velike mekote*...

5. Neke nejezične činjenice čitljive iz rečke mikrotoponimije

Osim jezičnih u mikrotoponimijskom se znaku naziru i druge realnosti koje su uvjetovale pojavu upravo toga i takvoga mikrotoponima. Poznato je, naime, da razloge nekoj pojavi u mikrotoponimiji (i u onimiji uopće) treba tražiti i nalaziti u različitim povijesnim, socijalnim, kulturnim i drugim karakteristikama sredine u kojoj je mikrotoponim zasvjedočen. Iz rečke mikrotoponimije doznajemo podatke o karakteristikama tla (npr. *Bèrek*, *Velike mekote*), o konfiguraciji tla (npr. *Břdo*, *Duboke doline*), o biljnom pokrovu (npr. *Glđk*, *Rakita*), o tome tko je bio nekadašnji vlasnik (npr. *Bogđanica*, *Petrov kut*), o položaju katastarske čestice (npr. *Gòrñe pđle*, *Pobočak*) itd. Iz lika osobnoga imena koji je ugrađen u mikrotoponime *Jovin jarak*, *Jovin javor* možemo pretpostaviti da je nekadašnji vlasnik

²⁸ Usp. Superanskaja 1973: 287–305.

²⁹ U navedenom slučaju sinonimnost je odlika apelativa, a ne na njima zasnovanih mikrotoponima. Sinonimija u onimiji znači višeiemenost, mnogoimenost (*polionimija*) istoga objekta.

³⁰ Za svaki sinonimni par navodimo samo po jedan mikrotoponimijski primjer iako ih u građi ima više.

mikroobjekta vjerojatno bio srpske nacionalnosti. Imena ulica, za koje nam se u prvi mah može učiniti da su se zabunom našla među imenima polja, šuma, pašnjaka, livada i sl., kazuju nam o smjerovima širenja naselja. Mikrotoponim *Domáje* povezan je sa seobama stanovništva, s napuštanjem nekadašnjega doma. *Španovo brdo* svjedoči o nekadašnjoj organizaciji vlasti u kojoj je svoje mjesto imao i špan. Ostaje pitanje je li u konkretnom slučaju riječ o političkom, sudskom, ekonomskom službeniku (županu, knezu, providniku, nižem gospodarskom upravitelju, vlastelinskom nadstojniku), plemiću ili gospodinu uopće.

Svaki je mikrotoponim u času nastanka bio značenjski i strukturno jasan i imenovatelj u i korisnicima imena. S vremenom je to prvotno značenje moglo izbljedjeti. Stoga nam svi mikrotoponimi nisu značenjski prozirni. Neki pak, unatoč značenjskoj prozirnosti iz koje bi se, da nije riječ o imenu, mogao izvući zaključak o vrsti imenovanoga objekta, ne pružaju tu informaciju (npr. oranica nosi ime *Šuma*, šuma nosi ime *Brdo* itd.).

6. Zaključak

Usporedbom *Popisa katastarskih čestica* i stvarnoga stanja na terenu uočili smo da podosta imena iz Popisa ne živi u narodu i Rečani ih uglavnom ne prepoznaju kao imena svojih njiva, livada, šuma... Detaljnije bavljenje rečkom povijesnom mikrotoponimijom pokazalo bi je li riječ o nekad postojećim, a danas zaboravljenim imenima zemljišnih čestica ili o tzv. administrativnim imenima koja nikad nisu živjela u narodu. Držimo da i ta, u katastarskim dokumentima pohranjena, imenska građa zaslužuje da bude obrađena. A o tome koliko je građa koje mikroregije (u našem slučaju Katastarske općine Reka) reprezentativna, moći će se govoriti tek kad veći dio hrvatske mikrotoponimije toga tipa bude istražen. U sadašnjim uvjetima, možemo samo bilježiti na terenu i u (arhivskim) dokumentima zasvjedočene mikrotoponime, analizirati im izraz i doimenski sadržaj, te zapažati odlike za koje će tek neko buduće istraživanje temeljeno na široj hrvatskoj mikrotoponimijskoj građi pokazati jesu li specifičnosti ili pretkazive, uobičajene mikrotoponimijske pojave.

7. Abecedni popis rečkih mikrotoponima³¹

A	<i>Jàlšik</i> (Jalšik)
<i>Átove</i> (Atovi)	<i>Jãma</i> (Jama/Jame)
B	Jandrašica
<i>Bàre</i> (Bare)	Jandrovica
<i>Bàrca</i> (Barice)	<i>Jàнкуša</i>
<i>Bèrek</i> (Berek)	<i>Jáarak, Járek</i> (Jarak/Jarek)
<i>Blàgojefka, Blagoj'efka</i> (Blagojevka)	<i>Jòšne</i> (Jašina/Jošina/Jošine)
<i>Blašca</i> (Blažica)	Jovin jarak/Jovin jarek
<i>Bogdànca</i> (Bogdanica/Bogdanice)	Jovin javor
<i>Bòslenica</i> (Boslenica)	K
<i>Břdo</i> (Brdo)	Karačuša/Karačuše/Koračuše/Koračuša
<i>Břlok</i> (Brlóg)	<i>Kàonik, Kãvnik</i> (Kaonik/Kavnik)
Bučevka	Kod kuće
<i>Břkovec</i> (Bukovec/Bukovac)	<i>Kod Mũčňaka</i> (Kod Mučnjaka)
Č	Kod pruge
Čubakuše/Čubakuša	<i>Kod vinograda</i> (Kod vinograda/Kod
D	vinogradi)
<i>Dòlne</i> (Dolina/Doline)	Kozarac
Dolinka	<i>Kozárce</i> (Kozarice)
<i>Domáje</i> (Domaje/Domaja/Domaji)	<i>Křč</i> (Křč)
<i>Dòlňe pòlje</i> (Donje polje/Dolnje polje)	<i>Křčevne, Křčevna</i> (Křčevine/Křčevina)
Duboke doline	<i>Křžañe</i> (Križanje)
<i>Dũga brázda</i> (Duga brazda)	<i>Křàdni jáarak/Křàdni járek</i> (Krodni
<i>Dũgo břdo</i> (Dugo brdo/Duga brda)	jarek/Krodni jarak/Kradni jarak)
Dugo selo	<i>Kũčne</i> (Kučine)
G	Kučiste
<i>Głòk</i> (Głóg)	Kutez
<i>Gnójnica</i> (Gnojnice/Gnojnica)	L
<i>Gòli breik</i>	<i>Lèmeš</i> (Lemeš)
Gornje grmlje	Logorašice
<i>Gòrne pòlje</i> (Gornje polje)	<i>Lògorišče</i> (Logorišče/Logorište)
<i>Gřm</i> (Grm)	M
<i>Gřòblje</i> (Groblje)	<i>Mačkove gòrce</i>
J	Međašnja
<i>Jàgñedovečko poľe, Jàgñedovačko poľe</i>	<i>Mesàrca</i> (Mesarica)
(Jagnjedovačko polje/Jagnjedovačko polje)	Mesokosinke

³¹ Na prvom je mjestu kurzivom pisan mikrotoponim u rečkom mjesnom govoru, a u zagradama se donose potvrde iz *Popisa katastarskih čestica* pisane običnim tipom slova. Ako se u katastarskom popisu javlja nekoliko izrazno različitih zapisa istog mikrotoponima, odvojeni su kosom crtom. One mikrotoponime koje Rečani nisu prepoznali kao imena polja, šuma, livada... donosimo samo u liku zasvjedočenom u katastarskom popisu.

<i>Mêzovo</i> (Mezavo)	Reka
Mjesna rudina	S
<i>Mòstič</i>	Selište
<i>Mûčňak</i> (Mučnjak)	Selo
N	<i>Sjënca</i> (Sjenica/Stjenica)
<i>Nâdograda</i> (Nad ogradom/Nad ograda/ Nad ograde)	<i>Sävine jãme</i> (Savine jame, Sovine jame)
O	<i>Srêdñe pòlje</i> (Srednje polje)
<i>Ôgrada</i> (Ograda/Ograde)	Stare gorice
Ograda kod kuća/Ograda kod kuće	<i>Sřarorêčke gòrce</i> (Starorečke gorice)
Ograda kod potoka	Stražbenice
Ograda u selu	Š
<i>Ográtka</i> (Ogratka/Ogradka)	Šmelinac
<i>Ôskoruš</i> (Oskoruš)	Španovo brdo
P	Štimčina
<i>Pândurski jãrak, Pândurski jãrek</i> (Pan- durski jarak)	Šuma
<i>Pãrlog</i> (Parlog/Porlog)	T
Petrov kut	Tubina
Pobočak	Tuk
Pod gnojnice	U
Podkučnice/Potkučnica/Potkućnice/ Podkučnica	U selu
<i>Pòdograda</i>	V
<i>Pòdove</i> (Podovi)	<i>Vèlebit</i> (Velebit)
Poláček	Velike mekote/Velika mekota
Polje	<i>Vinogradne</i> (Vinogradine/Vinogradne)
<i>Prêispa</i> (Prespa)	<i>Višňik</i> (Višnjik)
R	Vodenčica
Rajski breg	<i>Volòder</i> (Voloder)
<i>Ràkita</i> (Rakita)	<i>Vřba</i> (Vrba)
Rastovica	<i>Vujčefka</i> (Vujčevka)
Ravnica	Z
<i>Rêčke gòrce</i> (Rečke gorice)	Za ograda/Za ograde
Rečki vinogradi	Zanjce
Rečko polje	<i>Zãstraža</i> Zastrža
	<i>Zečjak</i> (Zečjak)

Izvor: *Popis katastarskih čestica Katastarske općine Reka (Katastarski kotar Koprivnica)*, Ured za katastarsko-geodetske poslove Koprivnica.

Literatura

- Hadrovics, L. (1984) Neki problemi mađarskih elemenata u srpskohrvatskom jeziku, *Segédkönyv a szlavisztikai gyakorlatokhoz Hadrovics László válogatott írásaiból*, 49–55.
- Hadrovics, L. (1985) *Ungarische Elemente im Serbokroatischen*, Köln – Wien.
- Hurm, A. (1988) *Njemačko-hrvatski ili srpski rječnik*, Zagreb.
- Ivanova, O. (1999) Pogled vrz mikrotoponimite što se odnesuvaat na nastanite od 1912 do 1944 godina, *Studii od toponimijata i antroponimijata*, Skopje.
- Karpenko, Ju. A. (1967) Svojstva i istočniki mikrotoponimii, *Mikrotoponimija*, 15–22, Moskva.
- Lončarić, M. (1986) Bilogorski kajkavski govori, *Rasprave Zavoda za jezik IFF*, 12, Zagreb.
- Lončarić, M. (1990) Kalničko-bilogorska štokavština, *Kaj jučer i danas : Ogledi o dijalektologiji i hrvatskoj kajkavštini*, 232–247, Čakovec.
- Majtán, M. (1973) Štruktúrne typy slovenských chotárnych názvov, *IV. slovenská onomastická konferencia, Zbornik materiálov*, 147–160, Bratislava.
- Mikratapanimija Belerusi* (1974) “Navuka i tehnik”
Mikrotoponimija (1967) Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.
- Nedeljkov, Lj. (1982) Prilozi proučavanju vrednosti sufiksa -ica u mikrotoponimiji Vojvodine, *Zbornik za filologiju i lingvistiku*, XXV/2, Novi Sad.
- Nikonov, V. A. (1965) *Vvedenie v toponimiku*, Moskva.
- Nikonov, V. A. (1967) Naučnoe značenje mikrotoponimii, *Mikrotoponimija*, 5–14, Moskva.
- Osnoven sistem i terminologija na slovenskata onomastika* (1983) Skopje.
- Pavleš, R. (2001) *Koprivničko i durđevečko vlastelinstvo : povijest topografija, organizacija*, Koprivnica.
- Podol'skaja, N. V. (1967) Mikrotoponimy v drevnerusskih pamjatnikah pis'mennosti, *Mikrotoponimija*, 39–53, Moskva.
- Podol'skaja, N. V. (1978) *Slovar' russkoj onomastičeskoj terminologii*, Moskva.
- Superanskaja, A. V. (1967) Mikrotoponimija, makrotoponimija i ih otličie ot sobstvenno toponimii, *Mikrotoponimija*, 31–38, Moskva.
- Superanskaja, A. V. (1973) *Obščaja teorija imeni sobstvennogo*, Moskva.
- Šimunović, P. (1970) Struktura naziva u regiji (ispitivano na građi srednjodalmatinskih otoka), *Onomastica Jugoslavica*, 2, 12–29, Zagreb.
- Šimunović, P. (1972) *Toponimija otoka Brača*, Supetar.
- Šimunović, P. (1979) Tipološko-strukturalni ogled istarske ojkonomije, *Rasprave Zavoda za jezik*, 4–5, 219–249, Zagreb.
- Šimunović, P. (1986) *Istočnojadranska toponimija*, Split.

- Šipka, D. (1998) *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*, Novi Sad.
Škaljić, A. (1989) *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*, Sarajevo.

MICROTOPONYMY OF REKA

Summary

The analysis of about a hundred of microtoponyms of Reka in the Katastar district has shown that most of the names consist of only one word. They are simple names (e.g. *Brdo, Vrba, Glog, Groblje*, etc., meaning *hill, willow, hawthorn, cemetery*), or derived names (e.g. *Blažica, Štimčina, Vučevka, Dolinka*, etc.). Most two-word names consist of an adjective and a noun (the type *Donje polje*), or a preposition and a noun (type *Kod vinograda*).

According to the meaning of the basic lexemes in microtoponyms, the author classifies microtoponyms into ten groups. She points to the dialectal features (kajkavian and štokavian) characteristic for that settlement (type *Jarek/Jarak*), and records the presence of lexemes from other languages (e.g. Hungarian *Mezavo*, Turkish *Đol* etc.).

Ključne riječi: mikrotoponim, tvorbena struktura mikrotoponima, semantička klasifikacija mikrotoponima, Reka (Koprivnica)

Key words: microtoponym, word-formational structure of microtoponyms, semantic classification of microtoponyms, Reka (Koprivnica)